

KOOSTE EHDOTUSVAIHEEN PALAUTE

Lausunnot, muistutukset ja kaavoittajan vastineet

ASEMAKAAVALLA JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSELLA MUODOSTUU:

1. kaupunginosan (Keskusta) korttelit 19 - 20, 22, 24, 27 ja 30 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja rautatiealuetta.
3. kaupunginosan (Koskipuhto) korttelit 10, 39, 43, 46, 49 ja 98 sekä katu-, puisto-, pysäköinti- ja rautatiealuetta.

Ehdotusvaiheen aineisto oli nähtävillä teknisen palvelukeskuksen maankäyttöpalvelussa 24.3.2021 – 23.4.2021 välisen ajan.

Kuva: Havainnekuvanäkymä Rautatiekadulta torin yli Asemapuistoon ja kortteliin 28, Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy, 18.5.2021

EHDOTUSVAIHEEN PALAUTE

SISÄLLYSLUETTELO

1. LAUSUNNOT JA NIIDEN VASTINEET.....	3
<i>Lausunto 1.1 Jokilaaksojen valvonta- ja hälytysyksikkö Oulun poliisilaitos Ylivieskan poliisiasema.....</i>	<i>3</i>
<i>Lausunto 1.2 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio Terveysvalvonta</i>	<i>3</i>
<i>Lausunto 1.3 Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia.....</i>	<i>4</i>
<i>Lausunto 1.4 Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö</i>	<i>4</i>
<i>Lausunto 1.5 Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.....</i>	<i>6</i>
<i>Lausunto 1.6 Pohjois-Pohjanmaan Liitto</i>	<i>6</i>
<i>Lausunto 1.7 VR Group</i>	<i>8</i>
<i>Lausunto 1.8 Jokilaaksojen pelastuslaitos</i>	<i>9</i>
<i>Lausunto 1.9 Väylävirasto.....</i>	<i>10</i>
2. MUISTUTUKSET	11
3. YHTEENVETO HYVÄKSYMISVAIHEESEEN TEHDYISTÄ MUUTOKSISTA.....	11
3.1. Lausuntojen pohjalta tehdyt muutokset hyväksymisvaiheeseen:	11
3.3 Muut muutokset kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen:	11

1. LAUSUNNOT JA NIIDEN VASTINEET

Lausunto 1.1 Jokilaaksojen valvonta- ja hälytysyksikkö Oulun poliisilaitos Ylivieskan poliisiasema
Ylikomisario Veijo Alavaikko
16.4.2021

(Kortteleiden 29 ja 30 osat sekä puisto- ja rautatiealue. Keskustan korttelit 19-20, 22, 24 ja 27 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja ratatiealue sekä 3. kaupunginosan korttelit 10 ja 46 + katu- ja rautatiealueet)

Esitämme seuraavia seikkoja huomioon otettaviksi:

Poliisi on tutustunut asemanseudun muutosehdotukseen

(Kortteleiden 29 ja 30 osat sekä puisto- ja rautatiealue. Keskustan korttelit 19-20, 22, 24 ja 27 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja ratatiealue sekä 3. kaupunginosan korttelit 10 ja 46 + katu- ja rautatiealueet)

Esitämme seuraavia seikkoja huomioon otettaviksi:

- 1. Riittävästi väljää ja selkeästi merkittyä pysäköintitilaa juna- ja linja-automatkestajille. Tämähän on ollut takavuosina paljon esillä ja aiheuttanut päänvaivaa.*
- 2. Vältettävä sellaisia koloja ym. ratkaisuja, joista voisi muodostua päihdeongelmaisten kokoontumispaikkoja tai nuorten sotkemispaikkoja.*
- 3. Riittävästi ja riittävän leveitä kevyen liikenteen väyliä.*
- 4. Ratkaisuja sen estämiseksi, ettei synny kortteliralliin sopivia reittejä.*
- 5. Hyvin merkityt suojatiet, joissa esteetön näkyvyys joka suuntaan.*
- 6. Liikennettä hidastavia töyssyjä suosittelemme käyttämään.*
- 7. Jos torin esiintymislava kuuluu suunnitelmaan, sen esiintymislava kannattaisi sulkea ja näin estää tihutöitä ja häiritsevää oleskelua.*
- 8. Alueita, joista on odotettavissa häiriöpaikkoja, kannattaa ottaa kameravalvonnan piiriin.*
- 9. Alueen riittävä valaistus vaikuttaa tutkimusten mukaan häiriöitä ja rikoksia ennalta estävästi.*
- 10. Yleisesti kannattaa muistaa mitä Tapani Uusikylän valtuustoaloitteessa 339/0.10/2020 tuotiin esille 7.9.2020.*

Kaavoittajan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen.

Lausunto 1.2 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio Terveysvalvonta

Terveysinsinööri Heli Kurko
22.4.2021

”Terveysvalvonnalla ei ole tullut lausuttavaa Asemansseudun asemakaavan ja muutosehdotuksen ehdostusvaiheesta koskien Keskustan ja Koskipuhdon muutosaluetta.”

Kaavoittajan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Terveysvalvonnalla ei ole lausuttavaa kaavaehdotuksesta. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavaehdotusvaiheeseen.

Lausunto 1.3 Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia

Yleisötyön johtaja Anna-Riikka Kovalainen ja arkeologi Matleena Riutankoski
9.4.2021

YLIVIESKA Asemakaavoitus osalle asemakaavatonta aluetta (Keskusta) sekä asemakaavan muutos koskien 1. kaupunginosan (Keskusta) kortteleita 19 - 20, 22, 24 ja 27 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja rautatiealuetta sekä 3. kaupunginosan (Koskipuhto) kortteleita 10 ja 46 sekä katu- ja rautatiealuetta, ehdotus / arkeologia.

"Ylivieskan kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa koskien asiakohdassa mainittujen alueiden asemakaavaa ja asemakaavan muutosehdotusta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Kaava-alue sijoittuu molemmin puolin rautatietä rajautuen lännessä Rautatiekatuun, Kartanotiehen sekä Pajalankatuun ja idässä Ratakatuun. Pinta-alaltaan alue on yhteensä noin 15,89 ha, joista kaavatonta on 0,77 ha ja kaavamuutosaluetta 15,12 ha. Tavoitteena on kaavoituksella luoda edellytykset Ylivieskan keskustan osayleiskaavan 2030 tavoitteiden mukaiselle maankäytölle sekä kaupunkirakenteen eheyttämiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan museo on lausunut hankkeen kaavaluonnoksesta 09.02.2021 (OUKA/694/10.02.01 /2021). Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole lausuntoon lisättävää eikä huomautettavaa hankkeen kaavaehdotuksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta."

Kaavoittajan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole lausuntoon lisättävää eikä huomautettavaa hankkeen kaavaehdotuksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen.

Lausunto 1.4 Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö

Kulttuuriperintötyön johtaja Pasi Kovalainen ja rakennustutkija Juhani Turpeinen
21.4.2021

Lausuntopyyntö 13.1.2021

Ylivieskan kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa asemakaavaehdotuksesta sekä asemakaavan muutosehdotuksesta koskien 1. kaupunginosan (Keskusta) kortteleita 19–20, 22, 24, 27 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja rautatiealuetta sekä 3. kaupunginosan (Koskipuhto) kortteleita 10 ja 46 sekä katu- ja rautatiealuetta. Asemanseudun kaavoituksen 2- vaihe on pinta-alaltaan yhteensä noin 15,89 hehtaaria. Alue sijoittuu molemmin puolin rautatietä rajautuen lännessä Rautatiekatuun, Torikatuun sekä Pajalankatuun ja idässä Ratakatuun. Suunnittelualueella ympäröi ydinkeskustan asunto- ja liikekorttelit sekä Koskipuhdon teollisuus- ja asuntokorttelit. Tämä museon lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Asemakaavaluonnoksen suunnittelualueella sijaitsee rakennusperinnön, kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan kannalta kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan maakunnallisesti merkittävä Ylivieskan rautatieaseman rautatieläisten asuinalue eli ns. Kasarmin alue sekä vesitorni (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaavoitus/2-vaihemmaakuntakaava-lainvoimainen/>). Kasarmin alue on edustava ja yhtenäinen 1900-luvun alkupuolelta periytyvä rautatieläisten asuinalue, joka on rakennettu rautatiehallituksen arkkitehtien signeeraamien tyyppi- ja rakennustyyppien mukaisesti. Radan varressa ovat kaksoisvahtitupa vuodelta 1902, kirjanpitäjän-vaihdemiehen talo vuodelta 1908 sekä 1925 valmistuneet asemapäällikön talo ja vesitorni. Alueen Rautatiekadun puoleisella sivulla on neljä 1925 valmistunutta rautatietyöläisten

asuintaloa, joista alue on saanut nimensä Kasarmi. Asuinrakennusrivien välissä on piharakennuksia (neljä varastoa, kolme kellaria ja sauna), joista vanhimmat ovat 1900-luvun alkupuolen tiilihoviset maakellarit. Näiden ja asuinrakennusten välissä on leveähköt raitit alueen päästä päähän. Erityisen tärkeä ja arvokas on myös rautatieaseman seutua ympäröivä avoin ja hyvin hoidettu puistoalue.

Kasarmin alue eli rautatiealueen asuinrakennukset, piharakennukset ja vesitorni on osoitettu suojelukohteina Ylivieskan keskusta osayleiskaavassa. Kaavamääräyksen mukaan kohteita tulee ylläpitää ja käyttää niin, että niiden arvo säilyy. Rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL:n 127 §:ssä mainittua lupaa eikä niiden ulkoasua saa muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöönnä kannalta merkittävä luonne turmeltuu.

Pohjois-Pohjanmaan museo antoi 19.2.2021 lausunnon asemakaavan muutoksen luonnosvaiheesta. Lausunnossaan museo totesi, ettei luonnoksessa esitetty Kasarmin alueen pelkästään kolmen radanvarren puoleisen asuinrakennuksen sekä vesitornin kaavasuojeleminen vastaa voimassa olevan maakuntakaavan ja Ylivieskan keskustan osayleiskaavan käsitystä alueen kulttuurihistoriallisista arvoista ja suojelutavoitteista.

Nyt nähtävillä olevassa Ylivieskan asemanseudun asemakaavan muutosehdotuksessa on esitetty luonnosvaiheessa suojeltujen kohteiden lisäksi korttelissa 28 olevan kellarin suojelemista kaavamerkinnällä sr-4 sekä korttelissa 28 olevan yhden varstorakennuksen sekä korttelissa 29 olevien kahden asuinrakennuksen säilyttämisen mahdollistavaa sh Historiallinen rakennus -kaavamerkintää. Kaavamerkintä sh mahdollistaa myös kohteen korvaamisen ympäristöön sopeutuvalla uudisrakentamisella.

Ylivieskan rautatieaseman alueen keskeisiä piirteitä ovat yhtenäisyys, rakennusten pienimittakaavaisuus ja alueen avara puistomainen luonne. Kaavaehdotuksessa alueen puistomaisen luonteen säilyttämistä on vahvistettu poistamalla luonnosvaiheessa esitetyt korttelin 28 pohjoisosan AL-5 alueet V-VI kerroksisine rakennuksineen. Myös vanhalle puistoalueelle sijoittuvan korttelin 29 uudisrakennusten kerroskorkeutta on pudotettu viidestä kolmeen ja alueen julkisivumateriaali ja kattomuoto on määrätty olemassa olevan rakennuskannan mukaan.

Nähtävillä olevassa Ylivieskan asemanseudun asemakaavan 2. vaiheen ehdotuksessa on luonnosvaihetta paremmin löydetty ratkaisuja kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan maakunnallisesti merkittävän rautatieaseman ja sen vierellä sijaitsevan niin kutsuun Kasarmin alueen kokonaisuuden arvojen säilyttämiseen. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole asemakaavan muutosehdotuksesta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Kaavoittajan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole asemakaavan muutosehdotuksesta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen.

Lausunto 1.5 Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Alueidenkäyttöryhmän päällikkö Taina Törmikoski ja alueidenkäytönasiantuntija Elina Saine
22.4.2021

Lausuntopyyntö 14.1.2021

Ylivieskan kaupunki, asemakaava ja asemakaavan muutos koskien 1. kaupunginosan kortteleita 19-20, 22, 24 sekä 27, katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja rautatiealuetta sekä 3. kaupunginosan kortteleita 10 ja 46 sekä katu- ja rautatiealuetta, ns. asemanseudun 2-vaihe, kaavaehdotus

Asemakaavaaluonnos on ollut nähtävänä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eri vastuualueilla ja yksiköissä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on lausunut 19.2.2021 Asemanseudun2-vaiheen asemakaavaaluonnoksesta. Tässä luonnosvaiheen lausunnossa ELY-keskus kiinnitti erityisesti huomiota Ylivieskan rautatieaseman alueen maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön arvojen säilymiseen sekä kortteleiden 28 ja 29 uudisrakentamiseen. Hankkeesta on järjestetty viranomaisneuvottelu 23.2.2021.

Asemakaavaehdotuksessa on huomioitu eri viranomaisilta sekä kaavaaluonnoslausunnoissa että 23.2. pidetyssä viranomaisneuvottelussa antama palaute. Kaavaehdotus huomioi luonnosta paremmin alueen kulttuurihistorialliset arvot ja toteuttaa siten paremmin yleiskaavan ja 2. vaihemaakuntakaavan tavoitteita. Kaavan lähtöaineistoa ja kaavamääräyksiä on myös täydennetty. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole huomauttamista kaavaehdotuksesta.

Kaavoittajan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole huomauttamista kaavaehdotuksesta. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen.

Lausunto 1.6 Pohjois-Pohjanmaan Liitto

Vs suunnittelujohtaja Ilpo Tapaninen ja kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi
23.4.2021

”Ylivieskan kaupunki pyytää Pohjois-Pohjanmaan liiton lausuntoa asemakaavaehdotuksesta sekä asemakaavan muutosehdotuksesta koskien 1. kaupunginosan (Keskusta) kortteleita 19–20, 22, 24, 27 sekä katu-, puisto-, pysäköinti-, tori- ja rautatiealuetta sekä 3. kaupunginosan (Koskipuhto) kortteleita 10 ja 46 sekä katu- ja rautatiealuetta. Asemanseudun kaavoituksen 2- vaihe on pinta-alaltaan yhteensä noin 15, 89 hehtaaria. Alue sijoittuu molemmin puolin rautatietä rajautuen lännessä Rautatiekatuun, Torikatuun sekä Pajalankatuun ja idässä Ratakatuun. Suunnittelualuetta ympäröi ydinkeskustan asunto- ja liikekorttelit sekä Koskipuhdon teollisuus- ja asuntokorttelit. Suunnittelualueella sijaitsee maakunnallisesti merkittävä Ylivieskan rautatieaseman läheinen rautatieläisten asuinalue eli ns. Kasarmin alue sekä vesitorni.

Suunnittelualueen kulttuuriympäristön arvoja käsiteltiin Pohjois-Pohjanmaan 2.vaihemaakuntakaavassa, joka on hyväksytty 7.12.2016 ja saanut lainvoiman 2.2.2017. Maakuntakaavassa radan itäpuolen ns. Kasarmin alue on osa maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Suunnittelumääräyksen mukaan ”alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön maakunnallisten arvojen säilymistä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettu kulttuuriympäristö ja sen

ominaislaatu. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 selvitykseen kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.” Maakuntakaavan rakennettu kulttuuriympäristön arvioinnissa rautatieaseman alueen arvoperustana ovat olleet alueen kerroksisuus, alkuperäisyys ja kulttuurihistoriallinen merkitys, edustavuus ja tyypillisuus sekä yhtenäisyys ja liittyminen ympäristöön. Rautatie ja rautatieasema on osoitettu päärata ja liikennepaikka -merkinnällä.

Ylivieskan asemanseudun kehittämiseen tähtäävä asemakaavoitus käynnistettiin jo vuonna 2008. Suunnittelualue jaettiin prosessin kuluessa kahteen osaan, joista ensimmäisen osan asemakaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa maaliskuussa 2018. Nyt suunnittelua on jatkettu tuolloin pysähtyneen suunnittelualueen osalta. Kaavaselostuksen mukaan ”tavoitteena on kaavoituksella luoda edellytykset Ylivieskan keskustan osayleiskaavan 2030 tavoitteiden mukaiselle maankäytölle sekä kaupunkirakenteen eheyttämiseksi.”

Kaavahankkeen toisesta vaiheesta pidettiin 23.2.2021 toinen viranomaisneuvottelu, jossa käytiin läpi valmisteluvaiheen palaute ja linjattiin jatkosuunnittelun suuntaa. Neuvottelussa todettiin, että rakennuskannasta tehdyn nykytilannearvion mukaan osa kasarmialueen rakennuksista on mahdollista säilyttää, mutta alueen avoimuus, puistomaisuus, mittakaava ovat arvoja, joista halutaan pitää kiinni. Tavoitteena on saada kaava hyväksytyksi tällä valtuustokaudella ja valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä kunnan virkamiesten ja päättäjien kesken.

Valmisteluvaiheen kaavaratkaisussa esitettiin kolmen radan varren asuinrakennuksen ja vesitornin säilyttämistä osana ”Asemanpuistoa” ja purettavan alueen osan täydennysrakentamista pistemäisillä, viisikerroksisilla rakennuksilla. Kasarmin alueen historiallisessa puurakenteisessa miljöössä ominaista on pienipiirteisyys sekä pihapiireissä että katutiloissa. Esitetty kaavaratkaisu ei tätä tukenut, vaan luonnoksessa kortteleiden 28 ja 29 rakennusten sijoittelu ja sallittu korkeus olivat mittakaavaltaan alueelle sopimattomia ja alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vastaisia. Todettiin, että mittakaavan tarkastelu on tarpeen jatkosuunnittelussa.

Nyt nähtävillä olevassa Ylivieskan asemanseudun kaavaehdotuksessa on edetty esitettyyn suuntaan. Kaavan ohjausryhmässä 4.3.2021 on todettu, että ehdotukseen tehtävillä ”muutoksilla tavoitellaan viranomaisneuvottelussa esiin nousseiden arvojen säilyttämistä (pienimittakaavaisuus, avoimuus, avaruus ja puistomaisuus) sekä torialueen puistomaisen, osin rakennuskantaan rajautuvan miljööluomista.” Kaavaehdotuksesta on poistettu kortteleiden 28 ja 29 radan puoleisen reunan korkeat rakennusmassat. Molemmille korttelialueille ja torialuetta reunustavalle puistoalueelle on esitetty suojeltavia (sr-4) ja säilytettäviä tai ympäristöön sopeutuvalla uudisrakentamisella korvattavia kohteita (sh). Tämä mahdollistaa kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan maakunnallisesti merkittävän rautatieaseman ja sen vierellä sijaitsevan Kasarmin alueen kokonaisuuden arvojen säilyttämisen hyvällä jatkosuunnittelulla ja rakentamisen ohjauksella.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.”

Kaavoittajan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen.

Lausunto 1.7 VR Group

23.4.2021 Kiinteistökehityspäällikkö Kai Perhola

Ylivieskan kaupunki on asettanut nähtävillä asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen koskien kaupungin asemanseutua. VR-Yhtymä Oy (VR) kiittää mahdollisuudesta tutustua kaavaehdotukseen ja lausuu siitä seuraavaa.

VR:n näkemyksen mukaan maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvissä maankäytön ratkaisuisissa lähtökohtana tulee olla joukkoliikenteen ja sitä kautta kestävän kehityksen edistäminen raideliikenteen kulkumuoto-osuutta lisäämällä.

Panostaminen asemanseutujen kehittämiseen, liikenteen solmupisteiden sujuvuuteen sekä liityntäpysäköintiin on tehokas keino ohjata väestöä ympäristöystävällisen joukkoliikenteen käyttäjiksi. Liityntä- ja vaihtoyhteydet sekä matkaketjujen rooli laadukkaan ja turvallisen liikkumisympäristön tarjoajana on huomioitu kaavaluonnoksessa matkakeskuksen kohdalla kehittämisperiaatteena. Liityntäpysäköinnissä tulee turvata riittävä kapasiteetti niin henkilöautoille kuin polkupyörille. Liityntäpysäköinnin tulee olla käyttäjille turvallista ja sekä autot että polkupyörät tulee suojata ilkevallalta. Alueella liikkumisen tulee olla käyttäjille turvallista ja esteetöntä.

Asumisen sijoittaminen asemanseuduille palvelee osaltaan edellä mainittuja tavoitteita. Kaavoitettaessa erilaisia toimintoja ja erityisesti asumista radan läheisyyteen tulee ottaa kuitenkin huomioon junaliikenteen aiheuttamat melu- ja värinähaitat. Melu- ja värinätorjuntaa tulee ensisijaisesti hallita toimintojen huolellisella sijoittamisella melu- ja värinävaikutukset huomioiden ja toissijaisesti rakenteellisilla meluntorjuntaratkaisulla. Kaava-aineistossa on tehtyjä melu- ja värinäselvityksiä, joissa esitetyt johtopäätökset tulee huomioida melusuojaukseen liittyviä kaavamerkintöjä määriteltäessä.

Kaavaselostuksessa tai liitteenä olleissa selvityksissä ei ollut mainintaa VAK-liikenteestä, jota menee Ylivieskan ratapihan läpi tuhansia vaunuja vuodessa. Vaikka ratapihaa ei varsinaisesti käytetä VAK-vaunujen säilyttämiseen, vaarallisten aineiden kuljettamisen vaikutukset tulisi huomioida ja käsitellä kaava-aineistossa, kun asumista sijoitetaan erityisen lähelle rautatiealuetta.

Kaavoittajan vastine:

Kaavoituksen melua ja värinää koskevat kaavamerkinnät ja -määräykset on esitetty kaava-aineiston liitteenä olevien melu- ja värinäselvitysten johtopäätökset huomioiden.

VR-Group:n lausunnossa esitetysti ja Jokilaaksojen pelastuslaitoksen 26.4.2021 antaman lausunnon (kaavoituksen lisätietopyyntöön) mukaisesti hyväksymisvaiheen kaavaselostukseen sivulle 118 kirjataan:

Ylivieskan ratapiha-alue ja vaarallisten aineiden kuljetukset /VAK-liikenne

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskettaa Ratapihan aluetta. VR:Group:n kaavalausunnon mukaan Ylivieskan ratapihan läpi kulkee vaarallisten aineiden liikennettä käsittäen tuhansia vaunuja vuodessa. Ylivieskan kaavoituksella ei ole toistaiseksi käytössä Ylivieskan ratapihan turvallisuussuunnitelmaa. Suomessa on 13 VAK- ratapihaa, jotka toimivat järjestelyratapihoina. Ylivieska ei ole Jokilaaksojen pelastuslaitoksen lausunnon mukaan VAK -tai järjestelyratapiha.

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen lausunnossa todetusti: "Rautatieliikenteessä vaarallisten aineiden onnettomuudelle suurimmat todennäköisyydet Jokilaaksojen alueella ovat Savonradalla sekä Kokkola – Ylivieska radalla. Ylivieskan ratapihan kautta kuljetetaan siis vaarallisia kemikaaleja. Koska kyseessä ei ole VAK- tai järjestelyratapiha, vaarallisten aineiden kuljetuksista annetun lain (VAK-laki) 719/1994 12 §:n

mukaan ratapihan suunnittelussa ja toiminnassa on otettu huomioon vaarallisten aineiden kuljetuksen ja tilapäisen säilytyksen aiheuttamat vaarat ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle. Ratapihalla saa siten kuljettaa tai tilapäisesti säilyttää vain sellaisia määriä vaarallisia aineita, ettei niistä aiheudu erityistä vaaraa. Lisäksi nestekaasun kuljetusmäärät ovat pohjoisella rataosuudella pienentyneet SSAB:n Raahen tehtaan siirtyessä LNG:n käyttöön. LNG:n kuljetukset hoidetaan maanteitse.”

Lausunto 1.8 Jokilaaksojen pelastuslaitos

26.4.2021 johtava palotarkastaja Saila Kauppinen

”Ylivieskan kaupungin kaavoitus on lähettänyt Jokilaaksojen pelastuslaitokselle lisätietopyynnön VAK-kuljetuksista koskien Ylivieskan ratapiha-aluetta Asemanseudun 2. vaiheen kaavoituksessa.

Pelastusviranomaisen toteaa seuraavaa:

Rautatieliikenteessä vaarallisten aineiden onnettomuudelle suurimmat todennäköisyydet Jokilaaksojen alueella ovat Savonradalla sekä Kokkola – Ylivieska radalla. Ylivieskan ratapihan kautta kuljetetaan siis vaarallisia kemikaaleja. Koska kyseessä ei ole VAK- tai järjestelyratapiha, vaarallisten aineiden kuljetuksista annetun lain (VAK-laki) 719/1994 12 §:n mukaan ratapihan suunnittelussa ja toiminnassa on otettu huomioon vaarallisten aineiden kuljetuksen ja tilapäisen säilytyksen aiheuttamat vaarat ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle. Ratapihalla saa siten kuljettaa tai tilapäisesti säilyttää vain sellaisia määriä vaarallisia aineita, ettei niistä aiheudu erityistä vaaraa. Lisäksi nestekaasun kuljetusmäärät ovat pohjoisella rataosuudella pienentyneet SSAB:n Raahen tehtaan siirtyessä LNG:n käyttöön. LNG:n kuljetukset hoidetaan maanteitse.

Pelastusviranomaisen kuitenkin edellyttää kaavoituksessa huomioitavan, että

- rautatiet tulevat säilymään yhtenä vaarallisten aineiden kuljetusreittinä,
- tulevaisuudessa rataosuudella voidaan kuljettaa nykyistä enemmän ja vaarallisempia kemikaaleja ja
- ratapihoilla voi esimerkiksi kohtaavissa junissa olla hetkellisesti yhteenlaskettuna paljonkin vaarallisia kemikaaleja

Pelastusviranomaisen suosittelee, että ratapihojen läheisyyteen ei kaavassa sallittaisi hoivaan ja hoitoon liittyviä rakennuksia. Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää rakennuksilta terveellisyyttä ja turvallisuutta. Samaa tulisi edellyttää myös rakennuspaikoilta.

Kaavoittajan vastine:

Hyväksymisvaiheen kaavaselostukseen sivulle 117 kirjataan Ylivieskan ratapiha-alueen ohittavasta VAK- liikenteestä pelastusviranomaisen lausuntoon perustuen.

Ylivieskan ratapiha-alue ja vaarallisten aineiden kuljetukset /VAK-liikenne

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskettaa Ratapihan aluetta. VR:Group:n kaavalausunnon mukaan Ylivieskan ratapihan läpi kulkee vaarallisten aineiden liikennettä käsittäen tuhansia vaunuja vuodessa. Ylivieskan kaavoituksella ei ole toistaiseksi käytössä Ylivieskan ratapihan turvallisuussuunnitelmaa. Suomessa on 13 VAK- ratapihaa, jotka toimivat järjestelyratapihoina. Ylivieska ei ole Jokilaaksojen pelastuslaitoksen lausunnon mukaan VAK -tai järjestelyratapiha. Jokilaaksojen pelastuslaitoksen lausunnossa todetusti: *”Rautatieliikenteessä vaarallisten aineiden onnettomuudelle suurimmat todennäköisyydet Jokilaaksojen alueella ovat Savonradalla sekä Kokkola – Ylivieska radalla. Ylivieskan ratapihan kautta kuljetetaan siis vaarallisia kemikaaleja. Koska kyseessä ei ole VAK- tai järjestelyratapiha, vaarallisten aineiden kuljetuksista annetun lain (VAK-laki) 719/1994 12 §:n mukaan ratapihan suunnittelussa ja toiminnassa on otettu huomioon vaarallisten aineiden kuljetuksen ja*

tilapäisen säilytyksen aiheuttamat vaarat ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle. Ratapihalla saa siten kuljettaa tai tilapäisesti säilyttää vain sellaisia määriä vaarallisia aineita, ettei niistä aiheudu erityistä vaaraa. Lisäksi nestekaasun kuljetusmäärät ovat pohjoisella rataosuudella pienentyneet SSAB:n Raahan tehtaan siirtyessä LNG:n käyttöön. LNG:n kuljetukset hoidetaan maanteitse.”

Lausunto 1.9 Väylävirasto

23.4.2021 Osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja asiantuntija Ville Vuokko

Väylävirasto on tutustunut asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Ylivieskan aseman ympäristössä sijoittuen molemmin puolin rautatietä. Alue rajautuu lännessä Rautatiekatuun, Kartanotiehen ja Pajalankatuun sekä idässä Ratakatuun ja Ratakarttajan- katuun. Suunnittelualueella ympäröi ydinkeskustan asunto- ja liikekorttelit sekä Koskipuhdon teollisuus- ja asuntokorttelit. Asemakaavan tavoitteena on luoda edellytykset Ylivieskan keskustan osayleiskaavan 2030 tavoitteiden mukaiselle maankäytölle sekä kaupunkirakenteen eheyttämiselle. Keskustaa halutaan kehittää monipuolisena ja monimuotoisena kaupunkiympäristönä ja lisätä elinvoimaisuutta ydinkeskustassa luomalla viihtyisää kaupunkitilaa. Suunnittelussa huomioidaan myös radan itäpuolinen alue Koskipuhdossa, joka on yleiskaavassa osakeskustatoimintojen C-2-alueesta. Itäpuolelle edistetään myös asema- aluetta ja keskustatoimintoja palvelevaa autopaikoituksen suunnittelua ja autopaikoituksen riittävyttä.

Suunnittelualueelle radan molemmin puolin voidaan kaavoituksen myötä rakentaa korkeatasoisia tiloja työpaikoille, palveluille, erikoiskaupan liiketiloille sekä muille toiminnoille.

Väylävirasto on antanut 12.2.2021 lausunnon asemakaavan muutosluonnoksesta, joka on hyvin huomioitu kaavatyössä. Väylävirastolla ei ole lisättävää aiempaan lausuntoon. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Kaavoittajan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Väylävirastolla ei ole huomauttamista kaavaehdotuksesta. Lausunto ei aiheuta muutoksia kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen.

2. MUISTUTUKSET

Kaavoittaja:

Kaavaehdotusvaiheessa eivät osalliset jättäneet muistutuksia.

3. YHTEENVETO HYVÄKSYMISVAIHEESEEN TEHDYISTÄ MUUTOKSISTA

3.1. Lausuntojen pohjalta tehdyt muutokset hyväksymisvaiheeseen:

Hyväksymisvaiheen kaavaselostukseen sivulle 117 kirjataan Ylivieskan ratapiha-alueen ohittavasta VAK- liikenteestä (Vaarallisten aineiden kuljetukset).

3.3 Muut muutokset kaavoituksen hyväksymisvaiheeseen:

Täydennetty ja tarkistettu hyväksymisvaiheeseen:

Kaava-aineiston liite 7 / 3D- mallinnus / Arkkitehtitoimisto Paloranta Oy 4.5.2021